

Samenvatting

Openheid en eerlijkheid zijn onze richtlijn bij dit onderwerp. Bij de klassieke huwelijksbevestiging hoort dat je beiden gelooft en elkaar op die dag tot man en vrouw neemt.

Bij een alternatief begin hoort ook een alternatieve kerkdienst. Wat de mogelijkheden zijn en hoe de praktische regelingen zijn wordt hieronder beschreven.

Inleiding

Het huwelijk is een belangrijke instelling van God als beschermde omgeving voor intimiteit en als bouwsteen voor de samenleving. Als kerk willen we het huwelijk ondersteunen, ook nu het maatschappelijk zo onder druk staat.

Vanaf het begin was het huwelijk een verbond waarbij God en de samenleving als getuige worden aangeroepen. Als Adam zijn Eva ontmoet zegt hij niet "jij bent het helemaal voor mij", zoals je bij samenwonen doet, maar hij zegt "zij is het helemaal voor mij" - publiek, als bij een huwelijk. Dat publieke element heeft in verschillende culturen zijn eigen vorm gekregen. Je sloot een huwelijk voor het front van de familie, of de oudsten, of de kerk of (zoals bij ons) voor de overheid. In lijn daarmee willen wij als norm overeind houden dat je niet zomaar privé gaat samenwonen maar dit markeert met een openbare huwelijksluiting.

Deze notitie regelt de kerkelijke kant daarvan. Die kant is betrekkelijk belangrijk. Het betrekkelijke zit 'm erin dat naar gereformeerde opvatting de kerkelijke bevestiging niet *nodig* is. Een christen kan in alle eer en deugd volstaan met het burgerlijk huwelijk, waarbij wij de rol van de overheid als Gods dienaars hoog achten. Gereformeerden hebben er vanaf het begin bij de overheid op aangedrongen om de huwelijksluiting van de kerk over te nemen en sinds de negentiende eeuw is dat ook gebeurd. Gaandeweg zijn we daarnaast ook de kerkelijke bevestiging weer meer gaan waarderen en dat maakt een goede regeling wel degelijk belangrijk. Bij die regeling willen we het belang van het huwelijk in christelijk perspectief onderstrepen en tegelijk ons hoeden voor moralisme. Daarom leggen we de nadruk op eerlijkheid en openheid, meer dan op formele regeltjes.

Hoofdlijn als houvast

Als hoofdlijn hanteren we de volgende tekst die gericht is op de jongeren:

De normale bevestiging van een huwelijk vraagt tenminste twee dingen. Ten eerste dat je elkaar echt op die dag tot man en vrouw neemt. Anders komen de woorden 'neemt gij tot uw man / vrouw' in een merkwaardig daglicht te staan. We willen niet dat een kerkelijk huwelijk de slagroom op de taart wordt.

Ten tweede vraagt bevestiging van een huwelijk dat je allebei gelooft. Er wordt immers van je gevraagd dat je 'overeenkomstig het heilig evangelie' met elkaar zult leven en dat kan niet als je er niet in gelooft. Wat gebeurt er nu, wanneer aan één van deze voorwaarden niet is voldaan?

Bij samenwonen

Als je tevoren al samenwoont, dan vinden we dat uit christelijke overtuiging verkeerd. Dat betekent aan de andere kant dat we de stap om te gaan trouwen juist toejuichen. Daarom willen we er dan onze handen niet vanaf trekken. Wie zijn gaan inzien dat samenwonen een verkeerde start is en dat tegenover de predikant en een ouderling belijden, kunnen van harte de bevestiging van hun huwelijk ontvangen.

Wie tot dat inzicht niet gekomen zijn, schrijven we daarom niet af. Voor wie, gelovend in Jezus Christus, gaan trouwen, willen we graag bidden. Dat kan op de zondag vóór het huwelijk. Het kan ook op een samenkomst op je trouwdag. In zo'n Dienst van Woord en gebed gaan we dan niet het formulier lezen met wat weglatingen. In plaats daarvan mag je dan zelf in de dienst verwoorden waarom je het belangrijk vindt om in de kerk de zegen van God over je huwelijk te vragen en die voorbede willen we dan graag doen.

Bij een buitenkerkelijke partner

Als een van de twee partners ongelovig is, is dat een moeilijk punt. De Bijbel leert ons: 'vormt geen ongelijk span met ongelovigen'. In onze taal gezegd: in een huwelijk moet je de kar samen trekken en dan moet je niet een verschillende kant uit trekken.

Over een huwelijk met een ongelovige partner willen we dan ook duidelijk tegen je zeggen dat je daar niet aan moet beginnen.

Als de niet-kerkelijke partner wel positief tegenover het geloof staat, of een beginnend gelovige is, dan zien we dezelfde mogelijkheden als bij samenwonen om voor betrokkenen te bidden. Ook dan geven we geen imitatie van een bevestigingsdienst met aangepast formulier. Wel wil de gemeente met en voor jullie bidden, als je zelf verwoordt waarom dit voor jullie belangrijk is.

Hertrouw na echtscheiding

"Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden" – zo leert ons Jezus. We kunnen en willen als kerk dan ook niet doen alsof scheiden en hertrouwen normaal is. Kerkelijke huwelijksbevestiging is in deze situatie dan ook niet op voorhand beschikbaar. De kerk kan geen verbintenis zegenen die naar haar overtuiging voor God niet verantwoord is of waarbij verootmoediging over het gebroken huwelijksverleden ontbreekt. Wie bij hertrouwen huwelijksbevestiging aanvragen zullen dan ook moeten begrijpen dat afweging van hun motieven onvermijdelijk is: iemand die is gaan scheiden om een ander te trouwen, moet niet op kerkelijke bevestiging rekenen. Voor twee mensen die beiden bedrogen en verlaten zijn, kan het anders liggen. Ook dan nog zal niet anders dan in een geest van verootmoediging gehandeld worden en is overleg nodig welke vorm een kerkdienst zal krijgen.

We menen het serieus

Hierboven behandelden we verschillende bijzondere situaties. Maar de hoofdlijn blijft: trouwen in de kerk kan alleen als het serieus bedoeld is. Dat omvat uiteraard dat je als man en vrouw serieus samen verder wilt. Het betekent ook dat je serieus met de kerk wilt meeleven en dat je eventuele kinderen een christelijke opvoeding zult geven. Van een niet-kerkelijke partner vragen we bij trouwen in de kerk ook dat hij instemt met doop en christelijke opvoeding van kinderen die uit het huwelijk voortkomen.

Tijdig overleg

Ook met deze uitwerking van het beleid zullen er altijd vragen overblijven. Als kerkenraad willen we die vragen in een geest van waarheid en liefde beantwoorden. Het is in alle gevallen aan te raden om tijdig te overleggen met je wijkpredikant. Wacht daar dus niet mee tot al het andere gereserveerd is of de kaarten zelfs al gedrukt zijn...

Praktische uitwerking

Een aanvraag voor huwelijksbevestiging wordt gedaan bij de predikant. Deze heeft een gesprek met betrokkenen over hun wensen en omstandigheden. Hij deelt zijn bevindingen mee aan de wijkouderling en vraagt die om betrokkenen te bezoeken. Wijkouderling is in de regel de ouderling van het meisje en indien niet van toepassing die van de jongen. Na het gesprek rapporteert de ouderling terug aan de predikant. Vanaf dit moment is er verschil tussen een volledige en een verkorte route. Als er geen twijfel bestaat over de aanvraag, geldt de verkorte route en anders de volledige. Er bestaat twijfel als betrokkenen samenwonen, als een van beiden gescheiden is, als een van beiden geen belijdend lid is van een NGK of wanneer ouderling of predikant andere twijfels heeft over het voorgenomen huwelijk.

De volledige route

Predikant informeert de scriba over de trouwplannen (namen, plaats en tijd) en dat de aanvraag eerst de KKR zal passeren. Ouderling bespreekt de aanvraag, inclusief de overwegingen van ouderling en predikant, op het wijkteam. Wijkteam stelt een advies op, waarover uiteindelijk alleen de ouderlingen van het team zeggenschap hebben, en de voorzitter van het wijkteam geeft dit advies door aan de

scriba, die het agendeert op de KKR. Scriba informeert ouderling en predikant, die de communicatie met aanvragers verzorgen.

Als richtlijnen voor te nemen beslissingen geldt het volgende: huwelijksbevestiging vergt dat beiden gelovige christenen zijn en dat ze niet al samenwonen.

Wanneer ze toch samenwonen maar tot het inzicht gekomen zijn dat dit een verkeerd begin van het huwelijk is geweest, kunnen ze dit erkennen tegenover predikant en ouderling; gewone huwelijksbevestiging is dan mogelijk. Wanneer ze dit niet erkennen, kan nog overlegd worden over een Dienst van Woord en gebed.

In geval een eerder huwelijk met een scheiding is geëindigd, zal er met betrokkenen goed doorgesproken moeten worden over de achtergrond daarvan. Afweging van de motieven is onvermijdelijk: iemand die is gaan scheiden om een ander te trouwen, moet niet op kerkelijke bevestiging rekenen. Voor twee mensen die beiden bedrogen en verlaten zijn, kan het anders liggen. Ook dan nog zal niet anders dan in een geest van verootmoediging gehandeld worden. Waar het de vereiste van gelovige partners betreft, geldt allereerst: hoe goed ook de kerkelijke papieren zijn, huwelijksbevestiging kan alleen plaatsvinden wanneer beide partners zich duidelijk als christenen doen kennen. Als regel geldt dat ze belijdend lid moeten zijn of worden van een NGK. Is dit niet het geval, dan moet in een gesprek blijken of er voldoende basis is voor een christelijk huwelijk en om de vragen uit het formulier eerlijk te beantwoorden.

Als dit (nog) niet het geval is, verwijzen we naar de mogelijkheid van een Dienst van Woord en gebed. Als dit wel het geval is, valt te overwegen om belijdenis te doen in de trouwdienst.

In alle gevallen maken we duidelijk dat een trouwdienst ook betekent dat je belooft, je kinderen te laten dopen en christelijk op te voeden.

Verkorte route

Wanneer er naar het oordeel van ouderling en predikant geen complicaties zijn, kan volstaan worden met melding van de gegevens aan de scriba.

Gezamenlijk vervolg

De ouderling regelt dat er in de dienst een ouderling van dienst en een diaken is. Hij is zelf de eerst aangewezen om dienst te doen, maar kan er een ander voor vragen. Hij informeert de diaken over de bestemming van de collecte.

De scriba zorgt in geval van kerkelijke huwelijksbevestiging voor opname in de rij kerkdiensten in Dienstbetoon en voor afkondiging twee keer in de zondagse dienst (indien geen gegronde bezwaren etc). In geval van Dienst van Woord en gebed zorgt hij voor vermelding in Dienstbetoon en van eenmalige feitelijke mededeling van te houden dienst. In beide gevallen zorgt hij voor de trouwbijbel; tenzij uitdrukkelijk anders aangekondigd is dat de witte NBV-huwelijksbijbel.

Bruidspaar is verantwoordelijk voor afspraken met de koster, voor keuze van organisten / musici en voor vermenigvuldiging van de liturgie.

De kerkdienst

Voor de dienst ontmoeten bruidspaar, ouderling, diaken en predikant elkaar in de consistorie. De ouderling doet het gebed voor de dienst en biedt aan het eind van de dienst de trouwbijbel aan, die hij tevoren van de scriba heeft gekregen. De diaken collecteert en zorgt voor de afdracht van het geld; bij trouwdienst elders zorgt hij voor verpakking van het geld.

Bij een kerkelijke huwelijksbevestiging wordt het formulier gelezen met vragen, ja-woord en zegen. Bij een Dienst van Woord en gebed wordt geen formulier gelezen, maar zullen bruid en bruidegom zelf verwoorden waarom ze Gods zegen over hun huwelijk vragen. Verder is de dienst gelijk aan die bij bevestiging van een huwelijk.

Er is ook een derde variant, hier niet behandeld, waarin de omstandigheden een kerkdienst onmogelijk maken maar predikant meent om pastorale redenen toch een samenkomst te moeten houden. Zo'n samenkomst wordt niet afgelezen en er is geen ouderling of diaken bij betrokken.

Wel zal een Bijbel worden uitgereikt. De kerkenraad draagt geen verantwoordelijkheid voor zo'n samenkomst.

Spelregels voor het bruidspaar

1. huwelijksbevestiging wordt zo mogelijk minimaal twee maanden tevoren aangevraagd bij de predikant
2. er wordt op aangedrongen om de kerkdienst 's avonds te houden om zo recht te doen aan wat heet een huwelijksbevestiging "voor God en zijn gemeente".
3. huwelijks catechese wordt aanbevolen maar niet verplicht
4. graag een kaart sturen aan zowel de predikant als de scriba, die voor publicatie in Dienstbetoon zorgt
5. als regel gaat in een trouwdienst de eigen predikant voor; daarvan kan in goed overleg worden afgeweken
6. bij dienst met eigen predikant in de Tabernakelkerk zijn er geen kosten aan verbonden. Wel is de collecte bestemd voor de kerk. Wil men collecte voor een ander doel, dan maakt het bruidspaar een gift van minimaal 100 euro over aan de kerk. Bij kerkdienst elders zijn de kosten daarvan plus reiskosten predikant voor rekening van het bruidspaar. Bij een andere predikant zijn reiskosten en honorarium voor hun rekening.
7. de organist / pianist is niet in dienst van de kerk, moet er soms vrij voor nemen en mag dan ook een bedankje verwachten plus geschenkbond in de orde van grootte van 35 euro.
8. tijdens bijbellezing en zegen of gebed wordt er niet gefilmd of gefotografeerd.